מעשה הקרבנות הל' ג: יש ב מיי שם הל' ט: ב ג מיי' פ"א מהלכות נזירות

הלכה י:

בא ד ה מיי׳ פי״ו מהלכות

ל) ומיר מיד. ב) ומחחים נגי ם) נמיר ט:, ערכין כ.ן, ג) נססמים נג. נמיר ט: ערכין כ.ן, ג) נלעיל פא:ן, ד) נמיר ט. נלעיל פא:ן, ד) גי' ז'יק ובמחבת, ו) ז''ל השעורים אין בדעתו כו'. ז"ק, 1) ז"ל עלי קרבן. ז"ק, ח) ז"ל אבל לת"ק. ז"ק, ש) ז"ל נמי לא הוי. ל"ק, י) ל"ל טעמא נח הרי. כיק, ז) כ"ל מעמח דב"ש כר"ש, ל"ק, ל) 1 פ"ל נמי בהכי כיר. ל"ק, ל) 1 פסחים דף נג:ן, מ) ז"ק מי"ו, () גרי ל"ק, מ) ז"ל דלא מימא דלא יתחיל למנות עד שידע שהוא נזיר ומיהו כר. ז"ק, ע) גרי ז"ק,

תורה אור השלם ו. מוצא שפתיר תשמר ו. מוצא שְּבֶּונֶיןּף וּנִשְּׁמּוּ וְעָשִׁיתָ בַּאֲשֶׁר נְדַרתָּ לִייָּ אֱלֹהֶיף נְדָבָה אֲשֶׁר דִּבַּרתָ בְּפִיף: דברים כג כד

הגהות הב"ח (b) רש"י ד״ה לדבריו וכו׳ ומעיקרא לזה איכוין:

גליון הש"ם תום' ד"ה (בעמור הקודם) הא וכו' ולכך מצי למיהדר תכ"ד. עיין לעיל לף פל ע"ב מוספות ד"ה

מוסף רש"י

ר' שמעון פוטר. כאומר הרי עלי מנחה מו השעורים הרי עלי מנחה מן השעורים דמנן במנחות מביא מן החינוין דכיון דאמני הכי החינוין דכיון דאמני הכי כלשון ומנחה אינה באה עלי מנחה שוריה באקר ביא מן השיטרין ורבי מעשן שוטר לאמר אף בנתר דבריו אדם נחספן ורבק שוטר לאמר דבריו אדם נחספן ורבק ודעם ולכל מה שמוליא ביפיו ולנתה שמוליא בפיו ולנתה שמוליא בפיו ולנתה שמוליא בפיו ולנתה שמוליא בפיו ולמנחת שעורים נתכוין וסבור שאדם יכול להתנדב ולהביא כן, ולפיכך אין בדבריו כלוס (פחחים נג:). כלכליו כנוס (מטורט בט. הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה. ולון טירות ומן הדבילה. ואן מירות אלח מיים הבילה. ואן מירות אלח מן היין ב"ש אומרים בזיר. דמפוס לשון ראשון דאמר הריני, סמס מירות מיין משמע (דעיר פא. מבר") וכיון דאמר הריני מיר אל עליה מירות וכי הדר אמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום (נזיר ס.). ובית הלל אומריםאינו נזיר. דנדל ופתחועמו הול (לעיל שם) דכיון ענח הות (עביל שם) לכיון דאמר מן הגרוגרות לא שייך שום מירות בגרורות ודבילה

שימה מקובצת

מיבות לא אמר כלום נמחק: נ] דלעיל ומוקי דטעמא: ג] באומר אילו: ד) טעי ומעיקרא לא: ס) אמר

אלא שקבען בשעת נדר. הרי עלי להביא את זו במחבת: אבל בשעת הפרשה. דבשעת נדר אמר הרי עלי מנחה סתם ובשעת הפרשה

קיים דבריך ולא כאשר הפרשת דבשעת הפרשה לא קבעה: אמאי. מחוייב אלא שקבען בשעת נדר "אבל בשעת הפרשה לאתויי מן החטים: נדר ופתחו עמו לא יכאשר נדרת ולא כאשר הפרשת איתמר הוא. עם הנדר אמר פתח שמתחרט נמי אמר רבי אחא בר חנינא אמר ר' אסי אמר בו דכיון דאמר מן ייהשעורים אמריי רבי יוחנן לא שנו אלא שקבען בשעת נדר דאין בדעתו להביא כלום דאדם יודע אבל בשעת הפרשה לא כאשר נדרת ולא שאיו מנחה מו השעורים: תפום לשוו כאשר הפרשת: מתני' יהאומר הרי עלי ראשון. וכיון דאמר הרי עלי מנחה מנחה מן השעורים יביא מן החמים קמח יביא איחייב במנחה הוגנת: **גרוגרות** ודבילה. לא שייכא בהו נזירות: הרי זה סולת בלא שמן ובלא לבונה יביא שמן נזיר. מן היין דתפוס לשון ראשון: ולבונה חצי עשרון יביא עשרון שלם עשרון הדר ביה חזקיה משמעתא דלעיל ומחצה יביא שנים ירבי שמעון פומר ישלא ב] ומודה דטעמה במחני׳ בחומר ג] לה התנדב כדרך המתנדבין: גמ' יאמאי נדר הייתי יודע כו': בשעורין איכא למימר ופתחו עמו הוא אמר חזקיה הא מני בית דטעי משום דיחיד מביא מנחת דטעי מוסום קנאות מן השעורים אבל בעדשים ליכא למימר דטעי הלכך פחחו עמו שמאי היא דאמרי תפום לשון ראשון דתנן הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה ב"ש אומרים נזיר ובית הלל אומרים יאינו נזיר ר' הוא דלא נתכוין להביא כלום: כמאן יוחנן אמר אפי' תימא בית הלל יבאומר אילו אמרה לשמעתיה. כלומר כמאן אוקמא למתניתין לעיל כבית הלל: בעדשים הייתי יודע שאין נודרין כך לא הייתי נודר כך לא טעי. וליכא למימר אילו הייתי אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא דאמר יודע דהא ודאי ידע שאין מנחה של מנחה מן השעורים אבל אמר מנחה מן עדשים ולאו למידי איכוין: לדבריו העדשים לא מכדי חזקיה כמאן אמר **דחוקיה.** דאוקמא מעיקרא כבית לשמעתיה כבית שמאי ובית שמאי משום שמאי קאמר ליה רבי יוחנן דאפילו מן תפום לשון ראשון הוא מה לי מן השעורין מה העדשים תפום לשון ראשון וליה לא לי מן העדשים הדר ביה ומאי מעמא הדר ביה סבירא ליה משום דר' יוחגן אוקי אמר רבא מתני' קשיתי' מאי איריא דתני טעמא דמתני' משום דטעי דאיכא למימר אילו הייתי יודע כו' אבל מנחה מן השעורים ליתני מן העדשים אלא בעדשים לא טעי (4) ד] דמעיקרא לאו שמע מינה משום דמעי הוא הבשעורים מעי למידי איכוין: את מאי טעמא הדרת בעדשים לא מעי ורבי יוחגן אמר אפילו מן כך. לדידך איכא לתרולי דלא העדשים מכדי ר' יוחנן כמאן אמרה לשמעתיה מיבעיה קחמר לה מיבעיה עדשים כבית הלל וב"ה משום דמעי הוא בשעורין דכיון דקי"ל תפוס לשון ראשון דחייב דכיון דלא טעו בהו אינשי איכא מעי בעדשים לא מעי לדבריו דחזקיה קאמר ליה את מאי מעמא הדרת בך משום דלא למימר מעיקרא כי אמר הן למנחה גמורה איכוין ובעא למיהדר ביה קתני מן העדשים דלמא לא מיבעיא קאמר וסבר אימא מידי דלא חזי להקרבה לא מיבעיא מן העדשים דאיכא למימר מהדר ונקט עדשים הלכך חייב דלא מלי הוא דהדר ביה ותפום לשון ראשון אלא מהדר ביה אבל שעורים דאיכא אפי' מן השעורין נמי דאיכא למימר מיטעא למימר כיון דטעו בהו אינשי אימא הוא דקא מעי אפי' הכי תפום לשון ראשון מעיקרא לאו למנחה איכוין אלא אמר

הקדש ° ולכך מצי למיהדר תוך כדי דיבור וי"ל דלמ"ד אין פותחין בחרטה נקט טעמא דב"ה דסבר כר"ש וטעמא דב"ש נקט לשנויי אפי׳ למ"ד קבעה ואמר זו אביא לשם נדר במחבתה: א! לא אמר כלום. לא פותחין דלמ"ד אין פותחין לא הוי לריך לפרושי טעמא דב"ש משום מיפסלה: מאי טעמא כאשר נדרם. כתיב כמו שאמרת בשעת נדר דאין שאלה להקדש ועוד יש לפרש דניחא ליה לפרושי טעמא דבית הלל

כר"ש משום דהיינו נמי טעמא דב"ש לר׳ יהודה דקתני סיפא אמר רבי יהודה אף כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא באומר הרי הן עלי קרבן פירוש כשבדקנוהו אח"כ למאי נתכוון אמר להיות מן הגרוגרות י עלי נתכוונתי אז הוא נדור מן הגרוגרות כאילו אמר גרוגרות ודבילה עלי קרבן ואין זה דברים שבלב שלבו אינו משונה ממה שבפיו דהולאת פיו לא משמע נזירות ח) אבל לרבנו כי אמר הכי הוי נזיר דהולחת פיו משמע להו לשון מירות כדמפרש להו בנמ׳ דגרוגרות ודבילה לא פתח נדרו הוא ונזיר הוי ולא נדור הוי אפי׳ נתכוין לומר קרבן עלי דהא לרבי מאיר ש לא הוי נדור לבית שמאי וכי פליגי ר' יהודה ותנא קמא אליבא דב"ש פליגי ולא לבית הלל והשתא לבית שמאי כיון דאמרי אין שאלה בהקדש אמאי לא הוי נזיר אלא סבירא ליה לרבי יהודה ') כרבי שמעון דלא נדר כדרך הנודרים ולהכי אמר טעמא דבית הלל כי בהכי דהוי השתא חד טעמא לתרוייהו ומיהו קשה לפי׳ זה דשמעי׳ ליה לרבי יהודה בסוף פ"ב דובחים (דף ל.) דאית ליה תפום לשון ראשון ולקמן מפרש טעמא דר׳ שמעון משום דבשיטת ר' יוסי אמרה דאף בגמר דבריו אדם נתפס ובמקום שנהגו ל נמי אמר ר"ש סבר לה כר׳ יוסי ואם תאמר דהשתא אמר לבית שמחי דחין שחלה בהקדש וכן מוכח בפ' נערה המאורסה (נדרים דף עח.) ובפרק יש נוחלין (ב"ב דף קכ:) ואילו בפ' בית שמאי (מיר דף לא:) תנן מי שנדר בנזיר ונשאל לחכם ואסרו מונה משעה שנדר נשאל לחכם והתירו מ) (מונה משעה שנדר ואם) היתה לו בהמה י [מופרשת] תלא ותרעה אמרו להם ב"ה לב"ש ואי אתם מודים [בזה] שהוא הקדש טעות שתנא ותרעה בעדר משמע שגם ב"ש מודים לב"ה דיכול חכם להתיר וי"ל דנשאל לחכם

למנחת שעורים ממש כדפרים וכיון דאין מנחה באה שעורים ליפטר דודאי מצי אמר אילו הייתי דהתם היינו לידע אם בלשון וזירות נדר או לא ולהכי נקט לשון יודע דסופי להביא חטים לא הייתי נודר כל עיקר קמשמע לן: ואסרו שאמרו לו יש בלשון הזה לשון נזירות ולהכי אינטריך ליי למימר 63

כשאסרו דמונה משעה שנדר ס דלא תימא עד שידע שהוא מיר לא יתחיל למנות ומיהו אין מזה ראים דאילטריך ליה לאשמועינן אע"פ שעבר ושתה יין בימי נזירותו אפילו הכי עולין לימי המנין כדמוכח המם בגמ׳ וא״ת מאחר דמפרשי טעמא דב״ש משום דאין אדם מוציא דבריו לבטלה וכי אמר הריני וזיר היה בדעתו לגמור ולפרש מן היין אם כן קשה אמאי אינטריך למימר טעמא דב"ה משום דסברי כרבי שמעון לימא דקסברי אדם מוליא דבריו לבטלה ועוד קשה אטו רבנן דר"ם דאמרי יביא מן החטין מי סברי לה כב"ש דאמרי מן הגרוגרות הוי נזיר וכי מימא ב"ש מנו לה כדקאמר חזקיה ב"ש היא אכתי קשה מר' יוסי בפי מקום שנהגו (פסחים נג.) דאמרי לא סבר לה כר"ש מי קאי רבי יוסי כב"ש וי"ל דרולה ליישב דברי ב"ה ככולי עלמת אפי כמאן דאמר אין אדם מולית דבריו לבטלה והא דקאמר סברי לה כרבי שמעון לאו משום דפליג ארבנן דר׳ שמעון לענין מנחה אלא כלומר גבי נזיר הוי מסקי טעמייהו כר' שמעון גבי מנחום ומיהו רבנן גופייהו מודו גבי גרוגרות דלא הוי נזיר דדוקא גבי מנחה יביא מן החטין משום דשעורין שייכי גבי מנחה כדאשכחן מנחת העומר ומנחת קנאות דבאות שעורין ולמנחה מעליא איכוין אבל גרוגרות לא שייכי למירות ומעיקרא כי אמר הריני מיר לא היה בדעתו למירות כלל ולחוקיה דמדמי מנחה ומירות אהדדי ההיא דמקום שנהגו דרבי יוסי לא סבר לה כרבי שמעון לאו ארבי שמעון דפירקין קאמר אלא אההוא דלקמן בפרק הרי עלי עשרון ודף קט.) דמנן הרי עלי עולה שאקריבנה בבית חוניו יצא רבי שמעון אותר אין זו עולה דטעתא משום דלא התנדב כדרך התתנדבים וההיא דחודום איש רומי דפרק מקום שנהגו (שם דף נג:) דמיא לה אבל גבי מנחה מן השטורים מודה דפטור כרבי שמעון דהיינו טעמא משום דגבי טולה כי אמר הרי עלי עולה שייך בקדושתה וכי אמר אחר כך להקריב בבית חוניו מכל מקום קדושה היא וכיון דחל עליה הקדש חו לא פקע אבל מנחה מן השעורים לא קיבל עליו מנחה מן החטין ומודה רבי יוסי דפטור: הדריבי גזיר מן הגרוגרות. בחוספתא (רפ"ב דמירות) חניא שי [כינויי] כינויים בית שמאי אומרים נזיר ובית הלל אומרים אינו נזיר ואיזו כינויי כינויים האומר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה ותימה מה שייכא הכא ורבינו מם פירש דבירושלמי מפרש דקרו אינשי לגרוגרות מירוש פי׳ כששואלין אומו אומר כך היה בלבי לשון רבינו מס:

מעה"ה הלכה ט: רבינו גרשום פסול ליכא: אמר אביי וכר׳ לא שנו כי אמר זו להביא במחבת דפסול אלא שקבען בשעת נדר כשנדר תחלה אמר זו אבל קבען בשעת הפרשה כגון שבשעת נדר אמר הרי עלי ובשעת הפרשה כשהפריש זו להביא במחבת אם הביא במרחשת יצא ומנחת קנאות וכן אם אמר קמח יביא סולת: אמאי יביא מן החיטין נדר ופתחו עמו כדפרשי׳ לעיל בפרק התודה: ב"ש אומרים נזיר.
דקסברי אין שאלה לוגירות
ואין שאלה להקדש: אפילה
ימיא בית הלל לאמאי יביא
מן החיטין באומר אילו
מין החיטין באומר אילו
מן השעורים לא הייתי נודר
כך אלא כך מן החיטין
דלא כך מן החיטין
דלא היה נודר מנחה ראויה: אבל אמר הרי עלי מנחה מן העדשים לא יביא מן החיטין. שהרי אמר עדשין שאין ממינן מנחה בעולם: הדר ביה חזקיה לשון ראשון הוא אלא קסבר כבית הלל דמשום הכי יביא מן החיטין באומר אילו הייתי יודע ואי אמרת אי הכי אפי' כי אמר מן העדשים נמי יביא באומר אילו הייתי יודע ההיא לא מצית אמרת דבעדשין לא . טעי איניש דמידע ידע דאיז טני איניש הכידע ידע האין מנחה מן העדשין ופתחו מעה הדר ביה עבר הוי ומ"ט הדר ביה וקשה הויחי ולישורן: בשעורין השטורן: בשעורין הייתי יודע שהרי יש מנחה הייתי יודע שהרי יש מנחה מעורין וההיא חובה השעורין וההיא חובה השעורין הביא השעורין הביא מעות הדרב הוא בילו היים מנחת הדרב הוא בישור ביותו הביותו הביותות הביותו הביותו הביותו הביותו הביותות הביותו הביותות ה מנחת נדבה נמי מן השעורין ונתכוון לשום מנחה אבל בעדשים לא טעי דאין מנחה מעדשין: לדבריו דחזקיה קאמר אפילו מן העדשין: דלמא לא מבעי קאמר בית דבר שא"א ואפ"ה תפוס לשון ראשון דלא מצי הדר אלא אפי׳ כי אמר

ל) נראה דל"ל שהרי בוודאילא נתכוין בתחילה לומר דבר שא"א והלכך אמרינן דתפום לשון ראשון וכוי.

יביא חיטין ולא איצטריך

מן השעורים נמי דאיכא